

HOTĂRÂREA NR. 280
din data de 15.05.2019

Dosar nr: 749/2018

Petiția nr: 6972/08.11.2018

Petent: Sindicatul Independent Armonia

Reclamată: Regia Autonomă de Transport Timișoara

Obiect: creștere salarială mai mică pentru membrii de sindicat, hărțuirea membrilor de sindicat, îngrădirea activității sindicatului, prevederile Contractului colectiv de muncă

I. Numele, domiciliul și sediul părților

I. 1. Numele și sediul petentului

1. Sindicatul Independent Armonia, .

I. 2. Numele și sediul reclamatei

2. Regia Autonomă de Transport Timișoara, .

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

3. Petentul, sindicat, invocă creștere salarială mai mică pentru membrii de sindicat, hărțuirea membrilor de sindicat, îngrădirea activității sindicatului, prevederile Contractului colectiv de muncă.

III. Procedura de citare

4. În temeiul art. 20, alin. 4 din **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată (în continuare **O.G. nr. 137/2000**), s-a îndeplinit procedura de citare.

5. Părțile au fost citate pentru data de 11.12.2018 (filele 30-31 din dosar) la sediul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (în continuare CNCD). S-a solicitat petentului să depună la dosar o listă cu semnăturile membrilor de sindicat, fiind invocată excepția lipsei calității procesuale active.

6. La audierea din 11.12.2018 s-a prezentat petentul.

7. S-au comunicat punctele de vedere ale petentului către reclamat, fiind solicitate concluzii scrise (fila 80 din dosar).

IV. Susținerile părților

Susținerile petentului

8. Prin petiția înregistrată la CNCD cu **nr. 6972/08.11.2018** (filele 1-3 din dosar) petentul arată următoarele:

- membrii sindicatului au primit o majorare salarială de doar 60 de lei comparativ cu ceilalți angajați care au primit o majorare de 200 de lei;
- membrii sindicatului au fost amenințați, hărțuiți prin comisii de disciplină, nu li s-a permis să lucreze în sărbători și la sfârșit de săptămână, nu au putut face ore suplimentare, au fost planificați pe traseele cele mai dificile, fără să primească spor de aglomerație sau condiții grele;
- s-a interzis sindicatului să pună afișe, să organizeze ședințe;
- Contractul colectiv de muncă conține o serie de prevederi discriminatorii, astfel
 - dacă salariatul este membru de sindicat beneficiază de două salarii brute pe regie în cazul decesului unei rude de gradul 1, dacă nu este membru, doar de una;
 - dacă salariatul este membru de sindicat și devine tată primește cinci salarii medii brute, dacă nu, doar unul;
 - la cererea sindicatului reprezentativ cotizația se va vira pe statele lunare de plată.

A depus la dosar înscrisuri (filele 4-16 din dosar).

9. Cu ocazia audierii petentul a depus la dosar punct de vedere (filele 20-22 din dosar) prin care arată că reclamata refuză să rețină cotizațiile membrilor de sindicat, cu excepția sindicatului reprezentativ. Menține cele arătate anterior.

A depus la dosar înscrisuri (filele 19, 23-53 din dosar).

10. Prin adresa înregistrată la CNCD cu **nr. 7526/10.12.2018** (filele 54-57 din dosar) petentul menține cele arătate anterior.

A depus la dosar înscrisuri (filele 58-70 din dosar).

11. Petentul a depus la dosar declarații de martor (filele 71-79 din dosar).

12. Prin adresa înregistrată la CNCD cu **nr. 1116/05.03.2019** (fila 81 din dosar) petentul a solicitat comunicarea deciziei CNCD.

Susținerile părții reclamate

13. Reclamatul a refuzat să trimită punct de vedere, respectiv concluzii scrise.

V. Motivele de fapt și de drept

14. Colegiul director, conform prevederilor art. 20 alin. 6 din **O.G. nr. 137/2000** (aplicând principiul împărțirii sarcinii probei), constată următoarele;

- a) membrii sindicatului petent au primit o creștere salarială de doar 60 de lei comparativ cu ceilalți angajați care au primit o majorare de 200 de lei;
- b) membrilor sindicatului nu li s-a permis să lucreze în sărbători și la sfârșit de săptămână, nu au putut face ore suplimentare, au fost planificați pe traseele cele mai dificile, fără să primească spor de aglomerație sau condiții grele;
- c) s-a interzis sindicatului să pună afișe, să organizeze ședințe;
- d) Contractul colectiv de muncă are prevederi conform cărora
 - dacă salariatul este membru de sindicat beneficiază de două salarii brute pe regie în cazul decesului unei rude de gradul 1, dacă nu este membru, doar de una;
 - dacă salariatul este membru de sindicat și devine tată primește cinci salarii medii brute, dacă nu, doar unul;
 - la cererea sindicatului reprezentativ cotizația se va vira pe statele lunare de plată.
- f) sindicatul petent a solicitat reținerea cotizațiilor membrilor de sindicat din salariu, ceea ce s-a refuzat, timp în care pentru sindicatul reprezentativ această cotizație se reține.

15. Colegiul director respinge excepția lipsei calității procesuale active a petentului, având în vedere faptul că a depus la dosar o listă de membrii de sindicat care susțin petiția.

16. **O.G. nr. 137/2000**, la art. 2 alin. 1 prevede: *„Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.*

17. Astfel se poate considera discriminare

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept.

18. Analiza diferențierii se realizează prin compararea a două situații (art. 1 alin. 3 al **O.G. nr. 137/2000**: *„exercitarea drepturilor enunțate în cuprinsul prezentului articol privește persoanele aflate în situații comparabile”*).

19. Prin nediferențiere judecătorii Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) înțeleg în primul rând tratamentul egal al persoanelor care se află în situație similară sau analoagă: *„art. 14 protejează persoanele plasate în situație similară” (Marckx împotriva Belgiei, 13 iunie 1979, §32) sau „analoagă” (Van der Musselle împotriva Belgiei, 23 noiembrie 1983, §46) ori „relevant similară” (Fredin împotriva Suediei, 18 februarie 1991, §60), ulterior fiind utilizată sintagma „analoagă ori relevant similară” (Sheffield și Horsham împotriva Regatului Unit, 30 iulie 1998, §75).*

20. Colegiul director constată că acordarea diferențiată a creșterilor salariale, fără ca reclamata să arate că nu există comparabilitate între angajați, reprezintă diferențiere.

21. Condițiile de muncă create pentru membrii sindicatului petent, arătate la pct. 14 b), reprezintă diferențiere comparativ cu ceilalți angajați. Reclamata nu a indicat de ce nu ar fi comparabili angajații, spre exemplu, privind efectuarea unor ore suplimentare.

22. Partea reclamată nu a arătat care este diferența dintre sindicate care ar motiva îngrădirea activității sindicale a petentului.

23. Prevederile Contractului colectiv de muncă precizate de petent creează o diferențiere între membrii de sindicat și persoanele care nu au o astfel de calitate.

24. Reținerea cotizației doar pentru sindicatul reprezentativ este de natură să creeze o diferențiere între sindicate.

25. Fapta de discriminare este determinată de existența unui criteriu, iar între acest criteriu și faptele imputate reclamatului trebuie să existe un raport de cauzalitate.

26. Pentru diferențierile în creșterea salarială sindicatul petent a invocat calitatea de membru de sindicat în sindicatul petent. Reclamatul nu a negat existența acestei legături de cauzalitate. În consecință se reține că membrilor sindicatului petent s-a aplicat o creștere salarială mai mică din cauza apartenenței sindicale.

27. Pentru condițiile de muncă arătate la pct. 14 b) reclamatul nu a negat existența legăturii de cauzalitate între calitatea de membru în sindicatul petent și diferențiere. În consecință se reține că membrilor sindicatului petent s-a aplicat un tratament diferit din cauza apartenenței sindicale.

28. Îngrădirea activității sindicale a vizat sindicatul petent, diferențierea fiind pe criteriul tipului sindicatului (sindicat nerepresentativ, respectiv reprezentativ).

29. Prevederile contractului de muncă care formează obiectul petiției realizează diferențierea în funcție de calitatea de membru de sindicat respectiv lipsa acestei calități. Trebuie subliniat faptul că legislația în vigoare prevede foarte clar: drepturile obținute de un sindicat pentru membrii săi trebuie extinse asupra tuturor angajaților.

30. Refuzul reținerii pentru sindicatul petent, respectiv reținerea cotizației pentru sindicatul reprezentativ are ca și criteriu tipul sindicatului.

31. Privind restrângerea drepturilor membrilor și al sindicatului petent, Colegiul director se bazează pe următoarele prevederi ale **O.G. nr. 137/2000**:

„Art. 7. Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, discriminarea unei persoane pentru motivul ca aparține unei anumite rase, naționalități, etniei, religii, categorii sociale sau unei categorii defavorizate, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a acesteia, într-un raport de muncă și protecție socială, cu excepția cazurilor prevăzute de lege, manifestată în următoarele domenii:

a) încheierea, suspendarea, modificarea sau încetarea raportului de muncă;

b) stabilirea și modificarea atribuțiilor de serviciu, locului de muncă sau a salariului;

c) acordarea altor drepturi sociale decât cele reprezentând salariul;

d) formarea, perfecționarea, reconversia și promovarea profesională;

e) aplicarea măsurilor disciplinare;

f) dreptul de aderare la sindicat și accesul la facilitățile acordate de acesta;

g) orice alte condiții de prestare a muncii, potrivit legislației în vigoare.”

32. Aplicarea unor creșteri salariale diferențiate pentru sindicatul petent și alți angajați reprezintă o diferențiere pe criteriul apartenenței sindicale care atinge dreptul la salariu egal pentru muncă egală și vizează modificarea raportului de muncă, totodată afectează dreptul de aderare la sindicat (angajații vor evita sindicatul tratat astfel de către angajator) astfel este discriminare conform art. 2 alin. 1 coroborat cu art. 7 lit. a) și f) din **O.G. nr. 137/2000**.

33. Crearea unor condiții de muncă (să nu lucreze în sărbători și la sfârșit de săptămână, să nu aibă ore suplimentare, să fie planificați pe traseele cele mai dificile, fără să primească spor de aglomerație sau condiții grele) care afectează obținerea unor sporuri reprezintă o diferențiere pe criteriul apartenenței sindicale care vizează acordarea altor drepturi sociale decât cele reprezentând salariul, totodată afectează dreptul de aderare la sindicat astfel este discriminare conform art. 2 alin. 1 coroborat cu art. 7 lit. c) și f) din **O.G. nr. 137/2000**.

34. Interdicția ca sindicatul să pună afișe, să organizeze ședințe reprezintă o diferențiere pe criteriul tipului sindicatului care afectează dreptul de aderare la sindicat astfel este discriminare conform art. 2 alin. 1 coroborat cu art. 7 lit. f) din **O.G. nr. 137/2000**.

35. Prevederile Contractului colectiv de muncă care acordă drepturi suplimentare membrilor de sindicat față de angajații care nu au această calitate reprezintă o diferențiere pe criteriul apartenenței sindicale care vizează acordarea altor drepturi sociale decât cele reprezentând salariul astfel sunt discriminatorii conform art. 2 alin. 1 coroborat cu art. 7 lit. c) din **O.G. nr. 137/2000**.

36. Reținerea cotizației din salariu doar pentru sindicatul reprezentativ, deși sindicatul petent a solicitat un tratament similar, reprezintă diferențiere pe criteriul tipului de sindicat care afectează dreptul de aderare la sindicat și accesul la facilitățile acordate de sindicat astfel este discriminare conform art. 2 alin. 1 coroborat cu art. 7 lit. f) din **O.G. nr. 137/2000**. Colegiul director apreciază că soluția corectă ar fi nu reținerea cotizației de către angajator și pentru sindicatul petent, ci nereținerea nici pentru sindicatul reprezentativ. Calitatea de membru de sindicat este una opțională, benevolă, astfel membrii de sindicat ar trebui să plătească cotizația în mod facultativ, nu prin reținerea din salariu, de către angajator. Prin reținerea cotizației, angajatorul are o evidență la zi a membrilor de sindicat, ceea ce poate duce la exercitarea unui control asupra sindicatelor, cu efecte negative atât privind membrii de sindicat cât și privind independența sindicatelor.

37. Art. 26 alin. 1 din **O.G. nr. 137/2000** prevede:

„Contravențiile prevăzute la art. 2 alin. (2), (4), (5) și (7), art. 6-9, art. 10, art. 11 alin. (1), (3) și (6), art. 12, 13, 14 și 15 se sancționează cu amendă de la 1.000 lei la 30.000 lei, dacă discriminarea vizează o persoană fizică, respectiv cu amendă de la 2.000 lei la 100.000 lei, dacă discriminarea vizează un grup de persoane sau o comunitate.”

38. Colegiul director aplică amenda contravențională totală de 50.000 lei față de Regia Autonomă de Transport Timișoara., având în vedere următoarele:

- a) discriminarea s-a constatat în cinci capete de cerere distincte, astfel există cinci fapte de discriminare care trebuie sancționate, fiecare, cu câte 10.000 lei;
- b) discriminarea a vizat un grup considerabil de persoane, producându-le atât daune materiale, cât și morale;
- c) măsurile discriminatorii au vizat activitatea sindicală independentă, ceea ce reprezintă o faptă extrem de gravă;
- d) partea reclamată a refuzat comunicarea;
- e) reclamatul nu a mai fost sancționat anterior.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Respinge excepția lipsei calității procesuale active a petentului;
2. Aplicarea unor creșteri salariale diferențiate pentru sindicatul petent și alți angajați reprezintă discriminare conform art. 2 alin. 1 coroborat cu art. 7 lit. a) și f) din **O.G. nr. 137/2000**;
3. Crearea unor condiții de muncă care exclud posibilitatea obținerii unor sporuri comparativ cu alți angajați reprezintă discriminare conform art. 2 alin. 1 coroborat cu art. 7 lit. c) și f) din **O.G. nr. 137/2000**;
4. Interdicția ca sindicatul să pună afișe, să organizeze ședințe, în condiția în care sindicatul reprezentativ poate, reprezintă discriminare conform art. 2 alin. 1 coroborat cu art. 7 lit. f) din **O.G. nr. 137/2000**;
5. Prevederile Contractului colectiv de muncă care acordă drepturi suplimentare membrilor de sindicat față de angajații care nu au această calitate reprezintă discriminare conform art. 2 alin. 1 coroborat cu art. 7 lit. c) din **O.G. nr. 137/2000**;
6. Reținerea cotizației din salariu doar pentru sindicatul reprezentativ, deși sindicatul petent a solicitat un tratament similar, reprezintă discriminare conform art. 2 alin. 1 coroborat cu art. 7 lit. f) din **O.G. nr. 137/2000**;
7. Aplică amenda contravențională de 50.000 lei față de Regia Autonomă de Transport Timișoara, ..conform prevederilor art. 26 alin. 1 din **O.G. nr. 137/2000**;
8. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților și Direcției Generale Regionale a Finanțelor Publice Timișoara.

VI. Modalitatea de plată a amenzii: Amenda se va achita la Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Timișoara, dovada plății se va trimite către CNCD în termen de 15 zile de la rămânerea definitivă a hotărârii. În caz contrar CNCD va lua măsurile legale necesare.

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

DINCĂ ILIE – Membru

GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

SANDU TATIANA VERONICA – Membru

Data redactării: 15.05.2019

Motivată: Haller István
Tehnoredactată: A.S.

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.